

Tink dy tûk!

Filosofearje mei de feesten

Bêste bern en learkrêften,

*Mei ' filosofearje mei feesten ' sille jim al filosofearjend wizer wurde
oer de ferskillende feesten dy 't der yn Fryslân foar komme kinne.
Meitsje der in feestje fan. Lês, laitsje, tink en praat... tink dy tûk!*

*In ynspirearjende groet,
Jolanda Verhoef*

Kolofon

Dizze útjefte is ta stân kommen yn it gearwurkingsprojekt Ynspirearjend Meartalich Underwiis fan it Lectoraat Meertaligheid en Geletterdheid fan NHL Stenden Hogeschool en Cedin.

In spesjaal wurd fan tank giet út nei de learkrêften en studinten dy't dit spul mei harren groep útprebarre hawwe en nei de Provinsje Fryslân foar de finansjele stipe.

Idee, tekst en ûntwerp: Jolanda Verhoef

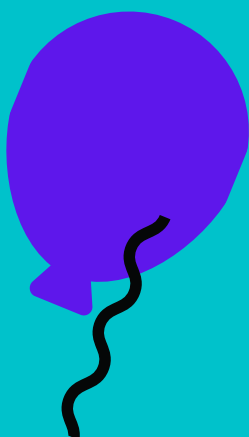
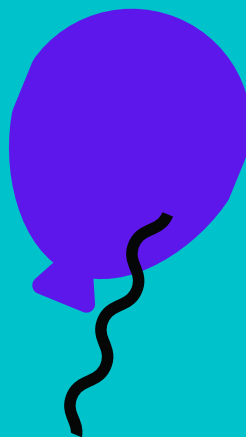
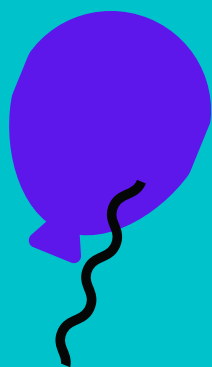
Earste printinge 2022

www.inspirerendmeertaligonderwijs.nl

Ynhâld

- **Wêrom, hoe en wat**
- **Sokratyske fragen en sokratyske hâlding**
- **Ëftergrûn fan de feesten**
- **1 jannewaris - Nijjier - Wat is lok?**
- **14 febrewaris - Falentynsdei - Wat is leafde?**
- **febrewaris - Karnaval - Wa bin ik?**
- **april - Peaske - Wat is libben?**
- **27 april - Keningsdei - Wa is de baas?**
- **5 meie - Befrijingsdei - Wat is oarloch?**
- **meie - Sûkerfeest - Wat is lekker?**
- **1 july - Keti Koti - Wat is frijheid?**
- **31 oktober - Haloween - Wat is bang wêze?**
- **11 novimber - Sint Marten - Wat is fuortja**
- **14 novimber - Divali - Wat is rykdom?**
- **5 desimber - Sinteklaas - Wat is een kado?**
- **25/26 desimber - Kryst - Wat is moai?**
- **????? - Jierdeifeest - Wat is in namme?**

WÊROM?

Hast wille mei inoar!
Learst gearwurkjen
Learst inoar kennen
Learst kritysk tinken
Learst dysels kennen
Learst dat de wrâld net swart-wyt is
Learst analysearjen
Untwikkelest dyn taal
Learst om goed te sjen
Learst kommunisearjen

Bist mei de Fryske kultuer en aktyf boargerskip
dwaande

HOE?

1. Lis de tinkmat yn it midden fan de kring.
2. Lit de bern deromhinne stean as jimme filosofearjen gean mei stellingen "Ja Jonge, Nee Juh!" of dilemma's "Harrekrastes".
3. Fertel in stelling (of dilemma) en lit de bern neitinke.
4. Dan rinne se nei de kant fan 'e matte dy't oerienkomt mei har antwurd.
5. Fier in filosofyske dialooch troch sokratyske fragen te stellen en de sokratyske hâlding oan te nimmen.
6. Bern kinne tidens it petear fan kant wikselje.

By filosofearje mei fragen sitte de bern om de matte en hoe se gjin kant te kiezen.

WAT?

Filosofearje-aktyf boargerskip

Meartaligens-filosofearje-
2xaktyf boargerskip

Kultuer-meartaligens-filosofearje-
3xaktyf boargerskip

Filosofy: freon fan de wiisheid.
Tegearre neitinke oer fragen dêr't we noch
gjin antwurd op hawwe. Troch kritysk te
tinken en de dialooch
oan te gean.

TINK DY TUK!

jolanda.verhoef@nhlstenden.com

SOKRATYSKE FRAGEN

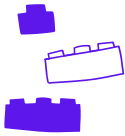
Ophelderingsfraach:
Kinst dat útlizze,
kinst in foarbyld
jaan, wat bedoelst
mei...?

Bewiisfraach: Wêrom
tinksto dat? Kinsto dat
oantoane? Wêr hasto
dat op basearre?

Tsjinoerstelde-fraach:
Jildt dat ek foar ..? Is dat
altyd it gefal? Kin it
tsjinoerstelde wier
wêze? Stel dy foar dat...?
Wa tinkt wat oars?

Boufraach: Dan jildt
dat ek foar ...? Dan
betsjut dat ..? Ja en
...? De konsekwinsje
is ...?

Konklúzjefraach: Is dêr in
regel foar? Wat hawwe wy
ûntdutsen? Kinsto dit
geartetsje?

Evaluaasjefraach: Hoe gie
it petear? Bisto wizer
wurden? Tinksto no oars?
Hoe wie dyn ynbring?

SOKRATYSKE HÂLDING

Lit de oar skitterje:
Praat koart. Stel
fragen. Moedigje
inoar oan. Fertrou op
elkoars tinkkrêft.

Ik wit dat ik neat wit.
Stean iepen foar in
oare miening, doar
dyn eigen miening te
feroarjen.

**Harkje, wês
nijsgjirrich. Brûk de
krêft fan stilte.**

**Sjoch elkenien
oan en net de
learkrêft.**

**Doar te praten. Fertel
dyn gedachtes. Praat
yn de ûntdekkingstaal
I.s.f. wy- of ik-taal**

**Stel sokratyske
fragen.**

**Folgje de tinkline fan
in oar. Tink mei,
gean fierder op wat
in oar seft.**

**Bliuw by it
filosofyske tema.**

**Praat foaral mei-
inoar, sûnder
beurten, sûnder
learkrêft.**

**Ha wille foar it
filosofyske. Jouw
abstrakte
antwurden!**

EFTERGRÛN

Keti Koti, de Surinaamske nasjonale feestdei, wurd ek wol de dei fan de 'Vrijheden' en 'Kettingsnijden' neamt. Op dizze dei, op 1 july, fiert en belinkt men it ôfskaffen fan de slavernij.

Tidens Divali wurdt de Hindoe-goadinne Lakshmi (goadinne fan rykdom, sukses, ljocht en frede) fereare. It is ek bekend as "It feest fan it ljocht". Yn de praktyk wurde lytse lampen (diya 's) oanstutsen, wurd it hûs skjin makke en ropt de frou yn eltse keamer: "Lakshmi kom deryn, earmoede ferdwyn!"

Peaske is de wichtichste kristlike feestdei. Men fiert de ferrizenis fan Jezus út de dea. Ea wie it ek in lânboufeest. Men stopte aaien yn 'e grûn foar in krêftige boaiem. Peaske is ek in lentefeest, de natuer gegjint op 'e nij. It aai is in symboal fan nij libben.

Karnaval is in folksfestival fan trije dagen. Karnavalbesikers gean ferkleid nei de feesten en de optochten, men is efkes immen oars. Alles is fersierd mei maskers en serpentes en de feestmuzyk bestiet út karnavalferskes.

It sinteklaasfeest is in jierliks folksfeest om de folkloristyske figueren fan Sinteklaas en Swarte Pyt hinne dat op 5 desimber yn Nederlân en de Dútske grinsregio en op 6 desimber yn België fierd wurdt. De sinteklaastiid fangt heal novimber oan mei de yntocht fan Sinteklaas op de earste sneon nei 11 novimber Sint-Maarten, folge troch in perioade fan de skoech setten oant Sinteklaasjûn, pakjesjûn.

It Sûkerfeest is in islamityske feestdei dêr't de ein fan de ramadan op fierd wurdt.

Nijjersdei is de dei wêrop it begjin fan it nije jier fierd wurdt. Yn 'e westerske wrâld is dit op 1 jannewaris. Men winsket elkoar dan folle lok en seine.

Befrijingsdei is de Nederlânske nasjonale feestdei op 5 maaie wêrop alle jierren de befrijing fan de Dútske besetting yn Nederlân yn 1945 fierd wurdt. Nederlân stiet op 5 maaie ek stil by de grutte wearde fan frijheid, demokrasy en minskerjochten.

Falentynsdei is in dei dat leafden inoar ekstra omtinken jouwe mei bygelyks kadootsjes, blommen of kaarten. Falentynsdei wurdt fierd op 14 febrewaris.

Keningsdei, op 27 april, is de nasjonale feestdei dêr 't de jierdei fan de Kening op fierd wurdt.

It sint-maartensfeest wurdt op 11 novimber, of somtiden de jûn dêrfoar, fierd yn parten fan België, Nederlân, Noard-Frankryk, guon Dútsktalige gebieten, Portugal en Hongarije. Sint-Marten waard bekend trochdat er as soldaat de helte fan syn mantel joech oan in earme bidder en nei in dream keas om fierder te libjen as in kristen.

Halloween is in feestdei op 31 oktober. Dit bart meastal yn de foarm fan lâns de doarren gean en snobbersquod ophelje, healwize feesten en it fersieren fan huzen.

Krystfeest is fanâlds in wichtich midwinterfeest. Troch kristenen wurdt dan de berte fan Jezus Kristus fierd.

NIJJIER

Wat is lok?

"Tink dy Tûk!"

Asto immen lok winskeat wurdt
dy dan ek lokkich?
Meist immen gjin lokkich nijjier
winskje?

Bist lokkich ast fjoerwurk
oanstekke kinst?

Wurde bisten lokkich mei
fjoerwurk?

Bist lokkich ast 1 miljoen winst?
Wêr komt lok wei?

Wêrom winskje we elkoar
lokkich neijier?

Fiere alle minsken lokkich
neijier?

Tinkeksperimint

Wat as elkenien op de wrâld
net lokkich wie?

"Ja jongu, nee juh!"

Neijier sûnder
fjoerwurk is gjin neijier!
Sûnder freonen bist net
lokkich!

Bern binne lokkiger as
grutte minsken.

Bisten binne lokkiger
as minsken!

Earne minsken binne
net lokkich!

In finzene kin lokkich
wêze!

Lok moast sels meitsje!

Lok kinst keapje!

"Harrekrastes!"

Nea wer fjoerwurk of eltse dei
fjoerwurk...

It is altyd ljocht bûten of
it is altyd tsjuster bûten...

Nea wer sjen kinne of
nea wer hearre kinne...

Altyd ear beskermers op of
altyd wanten oan...

FALENTYNSDEI

Wat is leafde?

"Tink dy Tûk!"

Is der in knopke
om fereale te
wurden?

Kinne bisten ek
fereale wurde?

Kinst op in taal
fereale wêze?

Wêrom wurde
mînsken
fereale?

Mei in jonge
fereale wêze op
in jonge?

Is fereale
wêze altyd
leuk?

Kinst it tsjinhâlde
om fereale te
wêzen?

Tinkeksperimint
Hoe soe't wêze as elk
op 'e wrâld fereale is?

Bliuwt dyn freon dyn
freon as fereale op
him bist?

"Harrekrastes!"

Feane kinne as in
flinter of ûnder wetter
adenje kinne as
in fisk...

Fereale wêze op
spiderman of de
hulk...

"Ja jongu, nee juh!"

Wjukken op 'e rêch of
in ienhoarn op 'e
holle...

Dyn freon kin nea
fereale op dy
wurde!

Kinst fereale wêze
op in taal!

Nea fereale wêze of
wyklik op
in oar...

Fertelle dast fereale bist
troch in ferske te sjongen
of op 'e holle te
stean...

Fereale wêze is net
leuk!

In famke kin net
fereale wurde op
in famke!

Meist mar op ien
tagelyk fereale
wêze!

KARNAVAL

Wa bin ik?

*Tinkeksperimint
Stel dat elkenien op 'e
wrâld in masker op hat?*

"Tink dy Tûk!"

*Hoe kinne jo witte wa't jo binne?
Bist in bist?*

Wat moatte jo kinne om in minsk te wêzen?

Kinne jo soms immen oars wêze?

Kinne jo wurde wa't jo sels wolle wêze?

Binne jo wat jo fan josels sjogge?

As ik myn hier knip, sil it dan noch mines wêze?

Is myn skaad mines?

Wat hat myn memmetaal mei myn ik te meitsjen?

"Ja jongu, nee juh!"

*Myn mem is in oare mem as se
in oare taal praat!*

Thús bin ik mear mysels as op skoalle!

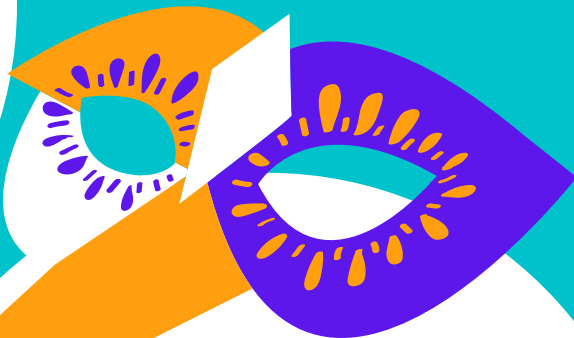
Ik bin itselde as oare minsken!

Ik kin kieze wa't ik bin!

As ik in masker op ha bin ik net mear mysels!

Myn memmetaal is in stikje ik!

As ik blyn bin, dan bin ik oars!

"Harrekrastes!"

Alltyd in masker op of alltyd in clownspak oan...

Eltse dei itselde grapke heare of nea wer in grapke heare...

Alltyd dyn skuon oanhâlde of alltyd op sokken rinne...

De sturt fan in pau hawwe of de waffel fan in ein...

Alltyd karnavalmuzyk of alltyd krystmuzyk...

Betink der sels in pear...

PEASKE

Wat is libben?

Tinkeksperimint
Stel dat der gjin minsken
op 'e wrâld wiene?

"Tink dy Tink!"

Libje wy mei tank oan ús men en heit?
Kinne jo sûnder oaren libje?

Werom libje jo?
Kinne alle minsken it selde?
Libje alle dingen ek libje?

Kin alles wat libbet in lûd, meitsje?
Groeit alles dat libbet?
Libje wy op de juste manier?
Is it libben fan 'e minske wichtiger as
it libben fan planten en bisten?

"Ja jongu, nee juh!"

De minsk is wichtiger as in bist!
Wy libje omdat God dat woe!
Wy libje om te wurkjen!
Wy libje om fan it libbente genietsjen!
Wy libje omdat ús âlders elkoar sûn ha!
Wy libje om bern te krijen!
Wy libje foar in oar!
Wy libje net goed!

"Harrekrastes!"

Libje sûnder bisten of libje sûnder beammen...
In jier lang libje yn 'e tún of libje op dyn keamer...
Libje sûnder muzyk of sûnder films...
Libje mei altyd jokte of altyd prûste...
Libje mei in ekstra finger of in ekstra tean...
Libje yn 'e woestyn of op in ûnbewenne eilân...

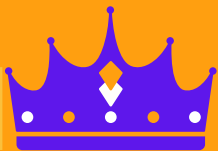
KENINGSDEI

Wa is de baas?

"Tink dy Tük!"

Wannear bist de baas?
Wat bestjut dat baas wêze?
Kin elkenien de baas wêze?
Binne minsken de baas oer
de bisten?
Werom binne der bazen?
Kinst ek de baas wêze oer
dysels?
Ast de baas bist, meist dan
alles dwaan watsto wolst?
Wa is de baas fan de taal?

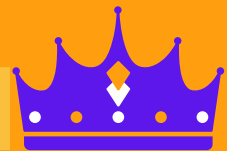
"Ja jongu, nee juh!"

De Kening is de baas!
As de bern de baas binne
dan is der in bettere wrâld!
Do kinst nea de baas wêze
oer dysels!
Net elkenien kin de baas
wêze!
Alle bazen binne goed!
De wrâld kin net bestean
sûnder bazen.

"Harrekrastes!"

De baas wêze mei in
pearske noas of mei griene
earen...
De baas fan de seeën of de
baas fan de bosken...
Kening wêze of presidint...
Baas fan fuortbalklub
Hearrefean of Ajax...
Baas wêze mar net lokkich
of net in baas wêze mar
lokkich...

Tinkeksperimint

Stel dat der gjin bazen
mear wiene?
Stel de bisten binne de baas
oer de minsken?
Wat as bern de baas wiene?

BEFRIJDINGSDEI

Wat is oarloch?

"Tink dy Tûk!"

Wannear wurd spul oarloch?
Wannear is ien in slecht persoan?
Ast in ferkearde gedachte hast, bist dan in slecht minsk?
Witte slechte minsken fan harren sels dat se ferkeard binne?
Kin elkenien in ferkeard minsk wurde?
Meie minsken deadzje?
Kin in goed minsk soms slecht wêze?

Tinkeksperimint
As der altyd oarloch is, wist
dan wol wat oarloch is,
As der altyd frede is, wist
dan wol wat frede is,
As der altyd frede is, wist
dan wol wat oarloch is?

"Ja jongu, nee juh!"

Elkenien kin in slecht minsk wurde!
Ast ien deade hast bist altyd in slecht minsk!
Slechte minsken witte dat se slecht binne!
Oarloch komt troch eangst!
Oarloch komt troch jaloeskens!
Bern meitje gjin oarloch!
Minsken meie net deadzje!

"Harrekrabbes!"

Alles sizze wat sto tinkst of nea wer prate...
Do krigest in stomp fan in prof-bokwer of
do slagst in bern yn it iepenbier...
Do skopst dyn mem of do skopst dyn beste
freon...
Altyd neie minsken knuffelje of foar neie
minsken dingsje...

SÛKERFEEST

Wat is lekker?

"Tink dy Tûk!"

Wannear is yts lekker?
Wannear is yts fjis iten?
Kin yts dat der lekker útsjocht dochs fjis wêze?
Kin smaak feroarje?
Kinst it leare yts lekker te finen?
Moast altyd alles opite?
Meist mei iten boartsje?

Tinkeksperimint
Hoe soe de wrâld derút sjen as
elkenien itselde lekker fynt?

"Ja jongu, nee juh!"

Yts dat der lekker útsjocht is lekker!
Meist mei iten boartsje as it net lekker is!
Meist nea iten fuortgoaie!
Dyn smaak feroaret nea!
Alle minsken hâlde fan sûker!
Alle minsken moatte fegetarysk iten ite!
Sûker soe ferbean wurde moatte!

"Harrekrastes!"

Nea wer patat ite of nea wer snoep ite...
Ellse dei cola drinke of ellse dei poeiermolke...
Altyd tefolle iten of altyd te min om te iten...
Altyd steant ite of altyd lizzend ite...
Altyd ite yn in restaurant of
altyd thús ite...

KETI KOTI

Wat is frijheid?

Tinkeksperimint
Stel dat alle bisten fry
wiene?

"Tink dy Tink!"

Kinst alles dwaan wat' sto wolt?
Hâlde oaren dy tyn om fry te wêzen?
Kin in finzene fry wêze?
Wêr is dyn frijheid foar?
Hawwe wy allegear it rjocht om fry te
wêzen?

"Ja jongu, nee jubh!"
Folwoeksenen bin frijer as minsken!
Bisten binne frijer as myn lichem!
Ik bin in gevangene fan myn wêze!
Kinst nooit hielendal fry wêze!
Kinst fry wêze en tagelyk net lokkich!

"Harrekrastes!"

Nea wer fry om te boartjen of nea wer fry om te sjongen...
Sa fry as in fûgel of sa fry as in fisk...
Fry wêze mar gjin letters kinne of fry wêze mar gjin sifers
kinne...
Nea wer sels muzyk kieze of youtube filmkes...

HALLOWEEN

WAT IS BANG WÊZE?

*Tinkeksperimint
Stel dat it elke dei
Halloweenfeest wêze soe?*

"Tink dy Tûk!"

*Is it goed om bang te wêzen?
Kinst foar dysels bang wêze?
Meist minsken bang meitsje?
Kinst kieze wêr'tsto bang foar bist?
Kinst bang wêze foar in oare taal?
Kinne robots bang wêze?
Kinne bisten bang wêze?*

"Ja jongu, nee juh!"

*Bern binne banger as grutte minsken!
Bisten binne banger as bern!
Spinnen binne enger as slangen!
Bern kinne better minsken bang meitsje dan bisten!
Kinst sels kieze wêr'tsto bang foar bist!
Soldaten binne nea bang!
Meist nea bisten bang meitsje!*

"Harrekrastes!"

*Eltse dei Halloweenfeest of elke dei Peaske...
Nea wer bang yn 't tsjuster of nea wer bang foar yts
nijs..
Eltse dei skrikke fan spinnen of eltse dei skrikke fan
slangen...*

Betink der sels in pear

SINT MARTEN

Wat is fuortjaan?

"Tink dy Tük!"

Moast altyd yts fuortjaan?
Kinne alle minsken yts fuortjaan?
Kinst ek dreamen of ferhalen fuortjaan?
Moast altyd wat werom jaan
(sa as sjonge of in lampion sjenlitte)?
Moatte ryke minsken mear jaan as
earme minsken?
Moast snoep jaan by Sint Maarten?
Moast in ferske sjonge?
Kryst mei in selsmakke lampion mear?
Moast altyd bedankt sizze ast wat
krigen hast?
Ast net lokkich bist mei watsto krigen hast,
moast dat dan sizze?

"Ja jongu, nee juh!"

Alle minsken moatte yts jaan mei Sint Maarten!
Do meist allinich mei in selsmakke lampion
rinne!
Ryke minsken moatte mear jaan dan earme
minsken!
Do moast altyd bedankt sizze ast wat krigen
hast!
Do moast it sizze ast net lokkich bist mei watsto
krigen hast!
In ferske fuortjaan is moaier as in snoepke
fuortjaan!

"Harrekrastes!"

Nea wer snoep krije of nea wer chips krije...
Altyd tankje mei in búging of altyd tankje mei in
ferske...
Altyd wat krije of altyd wat fuortjaan...
Eltse dei in stik taart of eltse dei patat krije...
In hún krije of in kat...

DIVALI

Wat is rykdom?

"Tink dy Tük!"

Is der in baas fan rykdom?
Is rykdom goed?
Moat elkenien ryk wêze?
Mei elkenien ryk wurde?
Makket rykdom lokkich?
Kinne beammen ryk wêze?
Kinst ryk wêze sûnder jild?

Tinkeksperimint
Stel dat elkenien op 'e
wrâld ryk wie?

"Ja jongu, nee juh!"

In ryk man is lokkiger as in swerver!
De natoer is rykdom!
Beammen binne ryk!
Kinst ryk wêze sûnder jild!
Net elkenien mei ryk wêze!

"Harrekrastes!"

Ryk wêze en gjin freonen of in swerver mei freonen...
Ryk wêze en altyd in snottebel of ryk wêze en altyd de hik...
Ryk wêze en nea wer nei de kapper of ryk wêze en altyd keal...
Ryk wêze en de hals fan in giraffe ha of ryk wêze en de slurf fan in
oaljefant...

SINTEKLAAS

Wat is een kado?

"Ja jongu, nee juh!"

*In feest sûnder kado's is gjin feest.
In kado dast net fêstpakke kinst is gjin kado.
In grut kado is better as in lyst kado.
Bern hearre mear kado's te krijen as folwoeksenen.
In kado meist net fuort jaan.
Ellensien hat al genôch, stop mei kado's jaan
In kado mei net mear ynpakt wurde.
In kado krije is makliker dan in kado jaan.
Ast net bliid bist mei in kado, sis it dan.*

"Harrekrastes!"

*In jier lang gjin kado's of in jier lang net sporte...
Elk Sinterklaasfeest in kado krije mar gjin freonen ha of gjin kado krije en freonen ha...
Altyd deselde kado's krije of altyd deselde klean drage...
Sinterklaasfeest sûnder Sinterklaas of Sinterklaasfeest sûnder Piet...
Nea wer Sinterklaasfeest of nea wer Krystfeest...
Nea wer mei buortersguod boartsje of nea wer op in tablet spylje...
Altyd yts jaan of altyd yts krije...*

"Tink dy Tûk!"

*Wat is een goed kado?
Wêrom jouwe wy kado's?
Ast net bliid bist mei in kado moast dat dan sizze?
Moast mei Sinterklaas kado's krije?
Meist in kado dast krigen hast fuortjaan?
Is in selsmakke kado in kado?
Moat in presintsje jild kostje?
Is in kado itselde as in ferrassing?
Is in dom kado ek in kado?
Moatte jo in presintsje fertsjinje?
Fynt elkenien itselde kado leuk?*

*Tinkeksperimint
Wat as elkenien op de wrâld nea wer in kado kryt?*

KRYSTFEEST

Wat is moai?

"Tink dy Tûk!"

Wannear is yts moai?
Kin yts moai en tagelyk ûnsjoch wêze?
Bestean der dingen dy't alle
minsken moai fyne?
Kin yts moai fan binnen en
ûnsjoch fan bûten wêze?
Bist moai ast moaie klean
oan hast?

Tinkeksperimint
Stel dat alles op 'e wrâld
moai is, bestean der dan
noch moaie dingen?

"Ja jongu, nee juh!"

Yts is moai as elkenien it moai fynt!
In moaie sjonger kin better sjonge!
Bist moai ast moaie klean hast!
It is wichtich om moai te wêzen!
In krystbeam sûnder piek is
net moai!
In keunst krystbeam is net moai!

"Harrekrastes!"

Krystbal wêze of piek wêze...
Altyd krystferskes of
altyd karnaval ferskes...
It is altyd kâld bûten of
it is altyd waarm bûten...

JIERDEIFEEST

Wat is in namme?

"Tink dy Tûk!"

Ha alle dingen (minsken, bisten) in namme?
Wêr komme nammen wei?
Is in namme wichtich?
As yts gjin namme hat, bestiet it dan wol?
Asto in oare namme krigest, bist dan noch deselde?
Past dyn namme by dy?

Tinkekspirimint
Stel dat elkenien op 'e
wrâld deselde namme hie?

"Ja jongu, nee juh!"

Alle dingen yn 'e wrâld ha in namme!
Der bestean bisten dy't noch gjin namme ha!
Ast in oare namme krigest dan bist net mear deselde!
De wrâld kin net bestean sûnder taal!
Dyn namme seit yts oer dy!
Moast dyn eigen namme kieze kinne!

"Harrekrastes!"

Eltse dei in oare namme of foar altyd Hynder jitte...
In Ingelske namme of in Frânske namme krije...
Deselde namme as dyn freon of deselde namme as dyn heit...
Sneeuw Witje of Assepoester jitte...

Lês, laitsje, tink en praat mei elkoar...tink dy tûk!

Dit boekje is in produkt fan Tink dy Tûk! Alle produkten fan 'Tink dy Tûk!' stean yn it teken fan filosofearje mei bern. Troch mei bern te filosofearjen leare se dat de wrâld net swart-wyt is, dat in oar der oars oer tinke kin en dat dit ok is. De bern leare mei filosofearjen krytysk te tinken, mei elkoar in fraach te ûndersykjen troch te harkjen, te praten en fragen te stellen. Sa wurde se wizer oer harsels, de oare bern en de wrâld.

It boekje 'filosofearje mei feesten' kin hiel goed kombinearre wurde mei oare projekten fan Ynspirearjend Meartalich Underwiis. Sjoch dêrom op www.inspirerendmeertaligonderwiis.nl, dêr't alle projekten opstean en meitsje in plan om op in ynspirearjende wize mei Frysk en meertaligens oan de slach te gean.

© 2022, Lectoraat Meertaligheid en Geletterdheid,
NHL Stenden Hogeschool
Rengerslaan 8-10, 8917 DD Ljouwert
lectoraatmg@nhlstenden.com
ISBN 9789082883763 Tink dy Tûk!

Neat út dizze útjefte mei op hokker wize fermannichfâldige wurde sûnder dat dêr skriftlike tastimming fan de gearstallers oan foarôfgiet.

